

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la aprobarea Standardelor naționale de audit intern în sectorul public

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Finanțelor, Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de ordin a fost elaborat în temeiul prevederilor: - art.29 lit. b) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern; - art.11 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate; - pct. 9 subpct. 11) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 696/2017.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Necesitatea elaborării proiectului Ordinului ministrului finanțelor cu privire la aprobarea Standardelor naționale de audit intern în sectorul public este determinată de necesitatea alinierii cadrului normativ național în domeniul auditului intern în sectorul public, la recente evoluții ale cadrului profesional internațional. Un factor determinant îl constituie intrarea în vigoare, la 09.01.2025, a noilor Standarde Globale de Audit Intern (Global Internal Audit Standards¹), emise de Institutul Auditorilor Interni, organizație internațională de profil. Noile standarde au actualizat cerințele profesionale privind organizarea și exercitarea funcției de audit intern, inclusiv în ceea ce privește guvernanta, independența și obiectivitatea, managementul riscurilor, planificarea, realizarea misiunilor de audit, comunicarea rezultatelor, evaluarea performanței și asigurarea calității activității de audit intern. În acest context, Standardele naționale de audit intern aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 153/2018 necesită o revizuire pentru a asigura corespunderea practicilor naționale cu cadrul profesional internațional actual. Revizuirea standardelor în domeniul auditului intern este un angajament asumat în Foaia de parcurs privind „Reforma Administrației Publice”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 274/2025 (acțiunea 28.3), Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Cluster 1 „Valori fundamentale”, Capitolul de negociere 32 „Control financiar”, Anexa A, acțiunea 11), precum și în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024–2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2024 (acțiunea 2.3.1), care prevăd consolidarea funcției de audit intern și dezvoltarea acesteia în conformitate cu standardele și bunele practici internaționale și europene. De asemenea, elaborarea proiectului este relevantă în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, inclusiv în cadrul Capitolului de negociere 32 „Control

¹ <https://www.theiia.org/en/standards/2024-standards/global-internal-audit-standards/>

financiar”, prin care se urmărește consolidarea sistemului național de control financiar public intern și alinierea acestuia la principiile și practicile europene. În aceste condiții, aprobarea unor noi Standarde naționale de audit intern în sectorul public, cu ulterioara revizuire a cadrului normativ existent în domeniul auditului intern în sectorul public reprezintă o măsură necesară pentru adaptarea reglementărilor naționale la cerințele profesionale actuale și la noile necesități instituționale ale sectorului public.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
Obiectivul proiectului constă în actualizarea și consolidarea cadrului normativ național privind organizarea și desfășurarea activității de audit intern în sectorul public, prin aprobarea unor noi Standarde naționale de audit intern în sectorul public, aliniate la evoluțiile cadrului profesional internațional. Realizarea obiectivului urmărit va contribui la asigurarea unui cadru unitar pentru organizarea și desfășurarea activității de audit intern, consolidarea independenței și obiectivității funcției de audit intern și creșterea calității și eficienței acesteia.
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul prevede aprobarea unor noi Standarde naționale de audit intern în sectorul public, care vor substitui actualele standarde naționale de audit intern, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 153/2018. Comparativ cu normele în vigoare, proiectul dezvoltă cerințele aplicabile activității de audit intern, în conformitate cu noile Standarde Globale de Audit Intern. Astfel, este revizuită structura Standardelor, acestea fiind organizate în baza a 15 principii, susținute de enunțuri privind cerințe de bază pentru practica profesională și note privind interpretarea acestora, oferind un cadru unitar de implementare. Proiectul consolidează cerințele privind independența și obiectivitatea funcției de audit intern, guvernanta acesteia și relația cu managerul entității, precum și abordarea bazată pe riscuri în planificarea și realizarea activității de audit intern. Sunt dezvoltate, de asemenea, cerințele privind competența profesională ale persoanelor care efectuează activitatea de audit intern, etica, documentarea și comunicarea rezultatelor, formularea comunicărilor finale aferente activităților de audit intern, monitorizarea recomandărilor de audit intern oferite, precum și evaluarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern. Totodată, proiectul urmărește consolidarea rolului auditului intern în sprijinirea realizării obiectivelor entității, prin evaluarea și îmbunătățirea proceselor de guvernanta, management al riscurilor și control și prin furnizarea de asigurare și consiliere independentă și obiectivă. Prin urmare, soluția propusă asigură actualizarea semnificativă a cadrului normativ existent, menținând totodată continuitatea cerințelor aplicabile activității de audit intern în sectorul public.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate următoarele opțiuni alternative: 1. <i>Menținerea în vigoare a Standardelor naționale de audit intern, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 153/2018.</i> Opțiunea nu a fost considerată oportună, întrucât cadrul profesional internațional în domeniul auditului intern a fost actualizat prin aprobarea și intrarea în vigoare a noilor Standarde Globale de Audit Intern, iar menținerea cadrului normativ existent nu ar asigura reflectarea integrală a cerințelor profesionale actuale.

2. <i>Modificarea și completarea Standardelor naționale de audit intern aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 153/2018.</i> Opțiunea nu a fost considerată oportună, având în vedere amploarea completărilor intervenite în cadrul profesional internațional și necesitatea modificării structurii actului normativ în baza principiilor și cerințelor aplicabile activității de audit intern. În acest context, elaborarea unor Standarde noi permite asigurarea unei abordări unitare și coerente, și evitarea menținerii unor prevederi depășite sau necorelate între ele.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Implementarea noilor Standarde naționale de audit intern în sectorul public va contribui la consolidarea funcției de audit intern și la creșterea calității activității desfășurate în cadrul entităților publice. Aplicarea cerințelor actualizate va sprijini desfășurarea activității de audit intern într-o manieră mai consecventă și orientată spre riscurile și prioritățile entității, precum și consolidarea independenței și obiectivității funcției de audit intern. Impactul se va manifesta, de asemenea, prin creșterea profesionalismului și responsabilității persoanelor care efectuează activitatea de audit intern, consolidarea mecanismelor de evaluare și îmbunătățire a calității și creșterea credibilității rezultatelor activității de audit intern.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul nu generează un impact direct asupra sectorului privat, întrucât prevederile acestuia vizează desfășurarea activității de audit intern în sectorul public. Totodată, poate exista un impact indirect asupra entităților din sectorul privat care prestează servicii de audit intern pe bază de contract pentru entitățile publice, prin obligativitatea aplicării cerințelor și principiilor prevăzute de Standardele naționale de audit intern în sectorul public în cadrul serviciilor prestate.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu generează un impact diferențiat asupra datelor cu caracter personal sau asupra echității și egalității de gen. Prevederile proiectului se aplică în mod egal tuturor persoanelor care efectuează activitatea de audit intern și urmăresc asigurarea unui cadru profesional bazat pe principii de obiectivitate, imparțialitate și tratament echitabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul ordinului nu are un impact direct, negativ sau pozitiv, asupra mediului înconjurător, întrucât prevederile acestuia vizează exclusiv reglementarea cadrului profesional și metodologic aplicabil activității de audit intern în sectorul public și nu implică utilizarea directă a resurselor naturale sau desfășurarea unor activități cu impact asupra mediului.
4.5. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a ministerului, compartimentul „Transparență decizională” (https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-omf-cu-privire-la-aprobarea-standardelor-na%C8%9Bionale-de-audit-intern-snai-%C3%AEn), precum și pe portalul https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-ordinului-ministrului-finantelor-cu-privire-la-aprobarea-standardelor-nationale-de-audit-intern-in-sectorul-public/14614. Pentru consultarea și coordonarea versiunii inițiale a proiectului noilor Standarde naționale de audit intern în sectorul public, prin Ordinul ministrului finanțelor nr.56 din 10.06.2025 a fost instituit un grup de lucru, care include reprezentanți ai subdiviziunii de politici din cadrul Ministerului Finanțelor, auditori interni practicieni și reprezentanți ai Asociației Auditorilor Interni din Republica Moldova. Astfel, în procesul de elaborare a proiectului, grupul de lucru și-a desfășurat activitatea prin ședințe fizice și schimb de mesaje pentru consultarea corectitudinii transunerii prevederilor Standardelor Globale de Audit Intern, ținând cont de specificul aplicabilității acestora în sectorul public din Republica Moldova. Suplimentar, proiectul a fost consultat cu experții Proiectului Twinning al UE „Suport to Public Internal Financial Control in Moldova”, fiind îmbunătățit în baza comentarii și propuneri recepționate. Pentru a consulta opinia comunității profesionale cu privire la proiectul noilor Standarde naționale prin prisma alinierii acestora la Standardele Globale de Audit Intern, la data de 29.07.2026 a fost desfășurată o ședință de lucru, la care au participat experții proiectului Twinning, membrii grupului de lucru instituit de Ministerul Finanțelor pentru revizuirea standardelor, reprezentanți ai subdiviziunilor de audit intern din cadrul autorităților publice, membrii Asociației de Audit Intern din Republica Moldova. Proiectul urmează a fi supus procesului de avizare în conformitate cu prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și consultat public, respectând prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice în conformitate cu prevederile art.36 și, respectiv, art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor / recomandărilor la proiect. Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de ordin se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Ministerului Finanțelor, stabilite în art.29 lit. b) al Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ va necesita întreprinderea unor măsuri de actualizare a cadrului normativ-metodologic și organizațional, orientate spre asigurarea aplicării uniforme a noilor Standarde naționale de audit intern în sectorul public. În acest context, principalele măsuri necesare vizează:

- modificarea Normelor de audit intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 161/2020, Regulamentului privind raportarea activității de audit intern în sectorul public, aprobat prin Ordinul ministerului finanțelor nr. 176/2019, după caz, a altor acte normative conexe, precum și actualizarea Manualului de audit intern, elaborat de Ministerul Finanțelor;
- informarea și instruirea conducătorilor și personalului subdiviziunilor de audit intern din cadrul entităților din sectorul public privind noile prevederi ale SNAI;
- actualizarea materialelor de instruire aferente Programului de instruire și certificare în domeniul auditului interni în sectorul public, prin prisma noilor cerințe ale SNAI.

Secretară de stat

Digitally signed by Savva Maia
Date: 2026.10.05 08:13:01 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Maia SAVVA